

L'Estatut de Catalunya

En vigílies d'una hora decisiva

Les sessions parlamentàries d'aquesta setmana poden ésser d'un alt interès com es desprèn de la posició adoptada, segons sembla, per l'horitzó, la qual cosa obliga al la minoria catalana per tal d'aclarir el Govern a definir, d'una manera concreta, les seves posicions.

Ningú no pot negar que els parlamentaris catalans han donat proves d'un gran desig, d'un veritable anhel de comprensió i de cordialitat. No han tingut impaciències ni nerviosismes; han escoltat i resistit atacs i agressions revoltants. Han mantingut sempre un gest serè i enlairat. Ningú no pot dubtar d'això. I això vol dir fortitud i resolució, que no hi ha res més feble que els crits i els nerviosismes.

Als parlamentaris catalans els acompanya l'anhel i la voluntat de tot Catalunya, que confia en ells com ells poden confiar en el poble.

No se'ns escapa la gran, l'enorme responsabilitat de les hores que s'apropen. Pensem en tot: en Catalunya, en la República, en Espanya, en el passat i en les contingències de l'esdevenidor. Pensem en tot, i pensant en tot diem que Catalunya, no tan sols per ella, sinó per Espanya (perquè del que es tracta és d'un gran problema pen-

insular) no deixarà, no pot deixar que passi aquest moment històric, potser únic i decisiu, sense que obtingui una autonomia eficaç que sigui veritablement una autonomia i no una cosa que representi la manera de sortir-se amb engany de les promences, els antecedents i el propi manament que la República portava a primera plana de la transformació estatal que s'havia de realitzar, i que la Constitució va garantir, obrint les portes a aquella possibilitat i traçant la figura del que podien i debien ésser les futures regions autònomes.

Si les Corts Constituents no reconeixen a Catalunya tot el que la Constitució permet, o és que es contradueix amb una declaració implícita de revisionisme, o és que no fien en la nostra capacitat. La primera cosa és una declaració greu; la segona és una cosa inadmissible. Els qui menys poden parlar de competència són els que volen persistir en unes teories que han donat resultats catastròfics.

Ben aviat quedarà aclarida la incògnita. Catalunya calla i espera. Que tots, tots, sàpiguen desprendre's de la passió i posin el cor a l'alçària del deure!

Els equilibris de Lerroux

Lerroux ha dit:

"Jo vull dir-vos que fora de Catalunya vull representar el sentiment català en el que té de justa l'aspiració a una llibertat que és perfectament compatible amb la llibertat de tots els pobles i amb els interessos de tots els pobles."

Lerroux, però, també ha dit:

"No puc transigir ni en la qüestió de l'ensenyament, ni en la de l'ordre públic, ni en la de la Hisenda."

I, finalment, encara:

"Jo vull creure que amb l'Estatut no pretenen fer una Nació independent..., però per dintre em queda una mena de recança."

La tivantor anglo-irlandesa

El governador general de l'Estat Lliure d'Irlanda ha publicat la correspondència creuada amb el senyor De Valera, i anuncia el seu propòsit de dimitir si no se li presenten excuses oficials pels actes de descortesia de què fou objecte per part de dos ministres irlandesos en una recepció celebrada a la Legació de França.

El senyor De Valera en el seu escrit manifesta que si bé lamenta vivament el que ocorregué, anirà més lluny sobre el particular.

En vista d'aquesta contesta, el governador general ha decidit la publicació de la dita correspondència, cosa que sembla haver contrariat vivament el primer ministre irlandès.

Cap a la restauració econòmica

La situació pressupostària d'Espanya és única en el món

La publicació oficial de les dades referents als ingressos per la recaudació dels diferents impostos durant els quatre primers mesos de l'any en curs, haurà admirat a molts dels que venien suposant que, com a conseqüència de la crisi econòmica mundial i de les pertorbacions inherents a tot canvi de règim, la capacitat fiscal efectiva d'Espanya sofriria un greu descens en el rendiment dels tributs i un complet desequilibri del pressupost.

Per fortuna per al país, no ha estat així, sinó tot el contrari, resistint victoriosament les dades al·ludides la comparació amb els anys precedents, àdhuc amb els de 1928 i 1929, tinguts no solament com a normals, sinó com absolutament pròspers, ja que no fou fins 1930 quan s'inicià la crisi econòmica mundial, coincidint gairebé amb l'agitació política que a Espanya havia de produir, en abril de 1931, la caiguda de la monarquia.

Els ingressos de l'Estat venien sofrint una merma des de 1928, en què arribaren a 1.334'5 milions de pessetes durant els mesos de gener a abril—període a què sempre ens hem de referir en aquest comentari—per a baixar a 1.137'5 en 1929, a 1.136'7 en 1930 i 1.126'7 en 1931. Quan era creença general, difosa per comentaristes mal intencionats o mal informats, que la xifra de 1932 seria molt inferior a la de 1931, veiem oficialment que ha arribat a 1.182'8 milions sense incloure en ella els 500 procedents de l'emissió de Tresors d'abril últim, mentre que en l'apuntada de 1928 s'inclouen 245 de deute amortitzable aleshores emesa.

Per consegüent, la recaptació ha superat en 56 milions a la de 1931, en 46 a la de 1930, en 45 a la de 1929 i en 93 a la de 1928, si es desglossa d'aquesta l'emissió d'amortitzable, com desglossem de 1932 la de Tresors, puix si no les diferències serien formidables en favor de l'any en curs, superiors a 500 milions en relació amb 1931, 1930 i 1929 i de gairebé 350 en comparació amb 1928.

El mirallet de les liquidacions estarrufades

En la breu nota de caràcter oficial que es donaren a conèixer aquestes dades a la premsa madrilenya, no s'incloueren, no obstant, aquests 500 milions de Tresors entre els ingressos de l'Estat obtinguts en el primer trimestre de 1932. I s'obrà perfectament en fer-ho així, àdhuc renunciant al gran èxit de galeria que podia haver suposat el dir, amb tot dret, que els ingressos havien superat als dels anys anteriors en la respectable suma de centenars de milions que havem apuntat. Dóna amb això la República una prova d'austeritat i net realisme en exhibir la seva pròpia obra, plegant-se als més sans principis d'una comptabilitat honrada, principis que venien essent la mentablement forçats a Espanya, per a conseguir efímers efectes polítics que després es transformen, per la correcció implacable dels fets, en reaccions de desil·lusió contraproduents.

Assenyalem, no obstant, el cas, com una corroboració de l'orientació de sinceritat absoluta que inicià el senyor Prieto amb el primer Govern de la República i que portà al senyor Carner a confeccionar uns pressupostos de sacrifici, que foren molt combatuts però que tenen la indubtable virtut de respondre a una realitat viva, que no s'ha falsejat en el més mínim com ho prova el rendiment tan altament satisfactori que havem registrat més amunt. Passaren, doncs, per a no tornar, els temps dels pressupostos dobles, les Caixes especials prodigades a la tun tun i els ingressos inflats artificialment, artífugis amb els quals sols es lograva il·luminar temporalment als que, ignorants en aquestes qüestions, confien com en article de fe, en l'honorabilitat i veracitat que deuen inspirar sempre els governants.

El notable superàvit amb que va realitzar-se el pressupost

Satisfactori és, sens dubte, que els ingressos vagin rendint conforme al previst, no sols contenint la baixa que es venia imposant, sinó rebassant les xifres dels indicats

(Segueix a la pàgina 5)